

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popoldne izjemni nedelje in praznika. // Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kraljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Stronayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nj. Vel. kraljica Marija prispela na Bled

Snoči je dopotovala na Bled iz Miločera Nj. Vel. kraljica Marija — Na kolodvoru jo je pozdravil Nj. Vel. kralj Peter — Prisrčne ovacije na vs ej poti

BLED, 28. julija. r. Nj. Vel. kraljica Marija je snoči prispela na letovnico na Bled. Dvorni vlak je privozil na Lesce okrog 20. Na kolodvoru so jo pričakovali Nj. Vel. kralj Peter in dvorno spremstvo, zbrala pa se je tudi velika množica ljudstva, ki je prirejalo vzvišeni materi našega mladega kralja prisrčne ovacije, ki so očitovala vso ljubezen in spoštovanje, ki ju goji slovensko ljudstvo do svoje priljubljene kraljice in vzvišenega vladarskega doma. Po prisrčnem pozdravu na kolodvoru je krenil sprevod dvornih avtomobilov v kraljevski gradič Suvo-
bor, ki je sedaj predmet največje pozornosti domačinov in tujcev.

Na vožnji skozi Ljubljano se je dvorni vlak ustavil le za kratek čas. Na ljubljanskem kolodvoru ni bilo oficijelnega sprejema. Ko pa so ljudje izvedeli, da potuje skozi Ljubljano Nj. Vel. kraljica, so pohiteli na kolodvor, vendar pa mnogi dvornega vlaka niso več dohiteli. Na kolodvoru so bili zbrani samo predstavniki oblasti.

Cettinje, 27. julija. AA. Snoči se je Nj. Vel. kraljica Marija odpeljala iz Miločera na Bled. Za volan svojega avtomobila se je

vsedla ob 20.30 in se odpeljala proti severu. Njenemu spremstvu se je pridružil tudi ban zetske banovine Božidar Krstić. Vsa tivtska kotlina je bila v morju raznobarnih svetilk. Prižgane so bile lučke tudi na oknih vseh hiš v Tivtu. Vse mesto je bilo v zastavah. Tako se je tudi pri tej priliki pokazalo, kako je ljudstvo iz Boke globoko vdano svojemu kralju in kraljici. Od vojašnice v Tivtu pa vse do prvih hiš Donje Lastve so bili postavljeni v vrsto mornarji v belih uniformah ter so držali v rokah velike plamenice. Pred oficirskim domom v Tivtu je stala častna četa mornarjev z mornarsko godbo. Nj. Vel. kraljica Marijo je tudi tukaj pričakovala velika množica ljudstva, šolska mladina, otroci delavcev iz arsenala in kmetje iz bližnjih vasi, pred domom pa so bili zbrani zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Ko se je pojavil avtomobil Nj. Vel. kraljice, je ljudstvo začelo navdušeno vzklikati, godba pa je zaigrala himno. Nj. Vel. kraljica Marija je veselo odzdravljala z roko.

Tudi obala od Tivta do Lepetana je bila divno razsvetljena. Pred razsvetljenimi in zastavami okrašenimi hišami so prebivalci pričakovali kraljico in jo povsod sprejeli s prisrčnimi ovacijami. V Lepetani je kraljica zavozila na ponton, ki je takoj odplul proti Kamenaru. Tudi ta kraj, ki leži na drugi strani morske ožine, je bil

okrašen in izredno lepo razsvetljen, na malem pristanišču pa se je zbralo tamkajšnje ljudstvo, ki je kraljici priredilo dolgotrajne manifestacije. Tam se je kraljica poslovila od bana Krstića, nakar je z avtomobilom nadaljevala pot v Hercegnovi in Split.

Split, 27. julija. AA. Davi je prispela v Split z avtomobilom iz Miločera Nj. Vel. kraljica Marija s svojim spremstvom. Mesto je bilo vse v državnih zastavah. Pred postajo se je že zgodaj zjutraj zbralo veliko število meščanov in mladine, ki so čakali na kraljičin prihod. Bili so tam tudi ban primorske banovine dr. Bujčić, zastopnik poveljnika mesta general Krstić, kontraadmiral Marjašević in drugi predstavniki.

Ko je avtomobil Nj. Vel. kraljice privozil na železniško postajo, je stopil h kraljici ban Bujčić, ji zaželel dobrodošlico in ji predstavil navzočne predstavnike. Zbrano prebivalstvo je z navdušenimi vzklikii priredilo Nj. Vel. kraljici prisrčne manifestacije, za katere se je zahvaljevala z mahanjem z roko. Kraljica Marija je nato stopila v dvorni vlak. Vlak je kmalu nato odplul v smeri proti Zagrebu.

— Pariz, 28. julija. e. Kentški vojvoda in vojvodinja se že dva dni mudita v Parizu, kjer ostaneta do ponedeljka, nato pa

nadaljujeta potovanja po Evropi. Potujeta z avtomobilom. Snočnji »Paris Solre« poroča, da se bosta vojvoda in vojvodinja najbrž tudi sestala z vojvodo Windsor, skim in njegovo soprogo, sredi avgusta pa odpotujeta.

Nj. Vel. kralj v planinah

Mojstrana, 28. julija. e. Nj. Vel. kralj Peter je takoj po svojem prihodu na Bled napravil več izletov v naše planine. S svojimi tovariši se je večeraj dopoldne povzpela na Peč na tromoji Italije. Nemčije in Jugoslavije. Kralj je bil zelo navdušen nad lepim razgledom, kajti po zadnjem dežju in snegu je bil zrak izredno čist in prosojen. Nato je kralj nadaljeval turo po grebenu Karavank odnosno ob sami meji do Podkorenskega sedla, kjer ga je čakal avtomobil. Iz Podkorene je krenil v Gozd, ob 15. pa je prispel v Mojstrano. Ker večina izletnikov v tem času počiva, je videlo kralja le nekaj vaščanov, ki so ga na prisrčno pozdravljali. Kralj je nato s svojimi tovariši nadaljeval pot do Radovne nato se je pa vrnil v svoj dvor na Bled.

Zaveznitvo Turčije in Egipta

Carigrad, 28. julija. e. Odnosajem med Turčijo in Egiptom pripisujejo tu velik pomen. Politična smer Turčije se popolnoma vjema s politično smerjo Egipta in je tudi popolnoma enaka glede varnosti vzhodnega dela Sredozemskega morja. Obisk egipt, ske vojaške delegacije 16 višjih oficirjev, ki pride konec tega meseca v Turčijo, kakor tudi obisk turške vojaške delegacije v Egiptu bo še bolj poglobil te vezi. Izmenjava obeh vojaških delegacij ima cilj, da pregledata vojaške utrdbe v Dardanelah v Črnem morju in v Egiptu. Turška delegacija bo ob tej priliki prisostvovala manevrom egiptске vojske, ki bo do prihodnjega meseca.

Položaj v Španiji

St. Jean de Luz, 28. julija. General Franco je za snoči sklical važno sejo ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o notranjem položaju, ki je nastal po zaostritvi spora med falangisti in njihovimi nasprotniki. Mislilo, da so tudi razpravljali o imenovanju nove vlade in glede imenovanja novih poslanikov. Zanimivo pa je, da se nadaljuje istočasno prevažanje čet skozi Irún proti Veri, a navarske čete so zasedle Pamplono. Večera v Francijo niso prispeli španski listi.

Prva obsodba zaradi žalitve Čehov

Pizen, 28. julija. e. Zaradi žalitve češke narodnosti je bil obsojen brezposelni židar Franc Eigner pred nemškimi kazenskimi sodiščem nepogojno za 3 mesece ječe. V motivaciji se navaja, da je kazeno zato, ko ostr, da je vsakomur jasno, da tako postopanje škoduje sožitju Čehov in Nemcev.

Dalekosežne posledice

odpovedi trg. pogodbe z Japonsko
Konsternacija v Tokiju — Japonski groze katastrofalne posledice na gospodarskem in vojaškem polju

Tokio, 28. julija. br. Odpoved trgovinske pogodbe s strani Amerike je učinkovala v Tokiju kakor bomba. Prišla je v trenutku, ko so jo najmanj pričakovali in ko je za Japonsko najmanj ugoden trenutek. Moredajni japonski krogi so doslej stalno pričevali japonsko javnost, da je samo Anglija nasprotniki japonskih težnj na Daljnem vzhodu, dočim so Ameriko slikali kot prijatelja, če ne že naravnost zaveznika Japonske. Nenadna odpoved trgovinske pogodbe pa je sedaj postavila japonski položaj v docela drugačno luč in je zaradi tega izvala v japonski javnosti tem večje presenečenje. Za Japonsko utegne imeti odpoved trgovinske pogodbe s strani Amerike katastrofalne posledice. Polovico japonskega uvoza je doslej prihajalo iz Amerike, predvsem pa je Amerika doslej dobavljala Japonski vojne potrebščine. Če se sedaj še uresniči sročna napoved ameriškega finančnega ministra Morgenthaua, da bo Amerika uvedla na uvoz japonskega blaga nekatere kazenske carine v višini najmanj 25 odstotkov, bo pomenilo to ustavitve slehernega uvoza iz Japonske in smrti udarec japonski zunanji trgovini, ker je bila Amerika doslej glavni odjemalec japonskega blaga. Če bi se položaj še bolj posostil, se v Tokiju boje, da bi Amerika izgnala tudi tam zaposlene Japonce, kar bi še povečalo pomanjkanje na japonskem. V japonskih gospodarskih krogih se pojavljajo vedno resnejši pomisleki proti politiki vlade in to tembolj, ker so prepričani, da bo Amerika sedaj še bolj izdatno podprla Kitajsko, kar lahko dovede do katastrofalnega preokreta na kitajskih bojiščih. Vsekakor je oglelasna sodba japonskih krogov, da pomeni korak Amerike najhujši udarec za Japonsko, ki ga niti z daleč ne more odtehtati neznan uspeh, ki ga je dosegla Japonska napram Angliji.

Washington, 28. julija. br. Odpoved trgovinske pogodbe z Japonsko je naletela v ameriški javnosti na splošno odobravanje. Dejstvo, da je pobuda za to prišla iz republikanskih krogov, tolači kot dokaz, da vlada v pogledu zunanje politike v ameriški javnosti popolno soglasje, opozicija proti Rooseveltu pa je samo notranje političnega izvora.

Tokio, 28. julija. AA. Reuter: Snoči je višji uradni ministarstva za zunanje zadeve v Tokiju dal izjavo glede odpovedi japonsko-ameriškega gospodarskega sporazuma iz leta 1911. Dajal je med drugim: Ker je ameriška vlada nepriznala sprejela ta sklep ter ga zato kratko obrazložila, je zelo težko najti pravi razlog za ta sklep vlade Zedinjenih držav. Sporočilo vlade Zedinjenih držav o odpovedi tega sporazuma je prišlo v trenutku, ko se uspešno vodijo pogajanja med Anglijo in Japonsko. Zato daje ta odpoved povelj, da se ji pripisuje popolnoma političen pomen.

Berlin, 28. julija. br. Nemški listi zelo ostro komentirajo odpoved trgovinske pogodbe z Japonsko s strani Amerike in vidijo v tem dogovorjeno igr, ki naj reši prestiž Anglije na Daljnem vzhodu. Po sodbi »Essener Nationalzeitung« je sedaj Amerika prevzela vlogo krotitelja Japoncev, da bi mogla Anglijo izvesti svoje ak-

cije proti totalitarnim državam v Evropi. Na to kažejo po mnenju lista tudi pospešena pogajanja v Moskvi. V ostalem pa pišejo nemški listi, da z odpovedjo ne bo prižadeta samo Japonska, marveč v enaki meri tudi Amerika sama. Amerika je doslej izvažala na Japonsko letno nad pol milijona bal volne. Ukinitev tega izvoza pomeni hud udarec za ameriške farmerje. Verjetno pa je, da računajo v Ameriki s povečanim izvozom v Anglijo in Francijo

V pričakovanju sporazuma v Moskvi V Londonu napovedujejo sklenitev političnega pakta še za ta teden, vojaška pogajanja pa se bodo pričela prihodnje dni

London, 28. julija. Po informacijah »Daily Telegrapha« zastopajo pristojni angleški krogi mnenje, da bo trojni sporazum v načelu sklenjen že pred angleškimi parlamentarnimi političnimi, ki se prične 4. avgusta. Dve glavni težavi, to je razčiščenje pojma indirektnega napada in vraščanje razsežnih generalističnih posvetovanj, sta odstranjeni na ta način, da je Anglija pristala na takojšnjo generalistična pogajanja, dočim je Rusija ublažila svoje doktrinarsko stališče glede pojma indirektnega napada. V zvezi s Chamberlainovo izjavo v spodnji zbornici, v kateri je obljubil za prihodnji teden obširno poročilo o poteku moskovskih pogajanj, niše diplomatski dopisnik »Star«, da bo angleško-francoska generalistična mislija po vsej priliki že prihodnji teden odšla v Moskvo. Ta informacija je bila poslana angleškemu diplomatskemu zastopniku Williamu Seedu v Moskvo. Predmet generalističnih pogajanj bo sodelovanje suhozemskih, pomorskih in letalskih moči vseh treh držav na teritorialnih in strateško važnih točkah in v interesnih sferah v Evropi. V Sredozemskem morju in na bližnjem vzhodu.

Pariz, 28. julija. e. Prizadevanje Anglije in Francije v zadnjih treh mesecih, da bi se sklenila pogodba s Sovjetsko Rusijo je, kakor so trdili snoči, na najboljši poti, da

ter druge zavezniske države mirovne fronte.

»Völkischer Beobachter« prinša daljši komentar, v katerem navaja, da bo s to odpovedjo USA bolj prizadeta nego Japonska. V dokaz navaja številke ameriškega izvoza in uvoza na Japonsko in obratno. List piše, da so lani Zedinjene države izvozile na Japonsko za 850 milijonov jenov, dočim je značal japonski izvoz v USA le 450 milijonov jenov. Japonski izvoz v USA je bil od leta do leta slabši, dočim je bil ameriški vsako leto večji. Lani so Zedinjene države izvozile na Japonsko 555.000 bal bomb, s čimer so krile eno tretjino vse japonske potrebe. Japonska pa ni odvisna od Zedinjenih držav, kajti bombaž bo lahko naročila v Braziliji in v Indiji. Ne smemo tudi prezreti dejstva, da se je japonsko zlato stekalo v Zedinjene države, saj so Japonci izvozili za 450 milijonov dolarjev zlata in za 4 milijone dolarjev srebra.

bo dosežen popoln uspeh. Zadnja poročila iz Moskve govorijo o popolnem izidu večerajšnjega sestanka v Moskvi. V okolici zunanega ministra smatrajo, da je stvarno dosežen velik napredek v pogajanjih med angleškimi, francoskimi in ruskimi predstavniki in da bodo v kratkem pristopili k vojaškim pogajanjem, čim bo rešeno vraščanje političnega pakta. Sovjetska vlada se je, kakor zatrjujejo v Parizu, končno prepričala o iskrenosti Anglije in Francije za doseg sporazuma. Večera sta imela francoski in angleški veleposlanik nov sestanek z Molotovim in pravijo, da je bil ogromnega pomena. V vsakem primeru smatrajo, da se bodo pogajanja nadaljevala čez nekaj dni, če bo to še potrebno. Navodila, poslana iz Pariza in Londona, bodo najbrž zadnja do prihoda vojaških strokovnjakov v Moskvo. Kakor se doznava, se bo angleška vojaška delegacija posetovala s sovjetskimi predstavniki o vraščanju mornarice in letalstva, francoska pa o suhozemni vojski. Francoski zunanji minister Bonnet je obvestil o poteku pogajanj predsednika Daladierja in ministra narodne obrambe Prav tako se potrjuje vest, da je določil general Doumenque za zastopnika francoskega generalnega štaba pri vojaških pogajanjih v Moskvi.

Pristop Bolgarije k Balkanski zvezi je zopet na dnevnem redu Posvet romunskega kralja Karola z grškim kraljem in predsednikom turške republike

Carigrad, 28. julija. p. Večera je prispel semkaj s svojo jacht romunski kralj Karol. Kmalu za njim je dopotoval romunski prestolonaslednik Mihail. Oba sta nato nadaljevala s jacht potovanje v Atene. Kakor se zatrjuje, se bo romunski kralj sestel v Atenah z grškim kraljem, nato pa bo imel v Carigradu sestanek s predsednikom turške republike Inancijem. V carigradskih

političnih krogih zatrjujejo, da bodo na teh sestankih razpravljali o vstopu Bolgarije v Balkansko zvezo. V tej zvezi pripisujejo izredno važnost prihodnjemu sestanku zunanjih ministrov Balkanske zveze, ki bo meseca avgusta v Bukaresti. Po poročilih romunskih in turških listov se bo na tem sestanku prav tako razpravljalo o vstopu Bolgarije v Balkansko zvezo.

Chamberlaina hočejo kontrolirati s posebnim parlamentarnim odborom Še vedno se kaže nezaupanje v doslednost njegove zunanje politike

London, 28. julija. e. Iz opozicijskih in konservativnih krogov, ki niso naklonjeni Chamberlainovi politiki, se doznava, da zahtevajo ustanovitev nekakega parlamentarnega kontrolnega odbora za zunanjo politiko. V tem pogledu so stavljeni trije predlogi:

1. Parlament naj bi se tudi za časa parlamentarnih počitnic sestel po enkrat na teden. Ta načrt ima malo izgledov.

2. Ustanovi naj se kontrolni odbor, v katerem bi bile zastopane vse parlamentarne skupine. Chamberlain in Halifax bi morala stalno obveščati ta odbor o zuna-

njem političnem položaju. Ta odbor bi tvorili zunanje politični izvedenci vshe treh strank.

3. Ustanovil naj bi se velik kontrolni odbor, ki bi ga tvorili predsedniki vseh treh strank in člani, ki bi jih imenovala vlada iz vrst parlamentarcev. Ta odbor bi ne posvetovalju z vlado imel pravico, da v primeru komplikacij skliče parlament.

O tem načrtu, ki je edini svoje vrste v zgodovini angleškega parlamenta, se bo razpravljalo prihodnji četrtak. Kakor doznava »Daily Telegraph« iz vladnih krogov, zavzema predsednik Chamberlain napram temu načrtu odklonilno stališče.

Boji na mandžursko-mongolski meji Rusko uradno poročilo ugotavlja velike izgube japonskega letalstva

London, 28. julija. br. Reuter poroča: Vrhovno poveljstvo sovjetsko-mongolskih čet je izdalo uradno poročilo, v katerem ugotavlja, da so imele sovjetsko-mongolske čete v borbah na mongolsko-mandžurski meji več važnih uspehov. Mongolsko-sovjetske čete čvrsto drže svoje položaje ob reki Halka in z lahkoto odbijajo ogrožene napade Japoncev. V letalski bitki dne 23. julija so Japonci izgubili 15 letal, 2 velika bombnika in dva lovca. Pet sov-

jetskih letal se ni vrnilo na svoja oporišča. Istega dne je bil sestreljen tudi lažji bombnik, v katerem je bil poveljnik japonskega letalskega odreda polkovnik Kovaro, ki je bil ujet. Pri zaslišanju je potrdil, da zbirajo Japonci na tem bojišču velike letalske sile. V letalski bitki, ki je bila dne 24. julija, so Japonci izgubili 34 vojnih letal, in 2 bombnika, dočim je zginilo 9 sovjetsko-mongolskih letal. Šest sovjetskih letal je moralo zasilno pristati.

Zanimiv poskus zvez z Marsom Eksperiment ameriških učenjakov

New York, 28. julija. e. V noči od četrtka na petek so ameriški učenjaki in tehniki na observatoriju v Heydenu napravili zanimiv poskus. Želeli so na ta dan, ko je bil Mars najbližje zemlji, vzpostaviti radijsko zvezo z Marsom. Ob 10.20 vzhodno-ameriškega časa odnosno 4.20 srednjeevropskega časa je emisijeska postaja na Long Islandu, ki ima 220 kw, dala zračni signal na valovni dolžini 20' in pod kotom 30 stopinj na Mars. Učenjaki so upali, da bo signal prebil zračne sloge okrog

zemlje in došel do Marsa. Z Marsa bi ta signal moral priti nazaj na zemljo in bi došel do zemlje v 6 in pol minutah. Da bi se sprejeli ti vrtnjeni znaki, je bilo v Zedinjenih državah določenih 40 kratkovalovnih postaj, ki so bile urejene na frekvenco od 16 do 300.000 kh. Da bi bile odstranjene vsake motnje, so ameriške vojske in pomorske postaje za časa tega eksperimenta prekinile svoje delo. Uspeh še ni znan.

Suša v Ameriki

New York, 28. julija. AA. Havas: V Zveznih državah New York, New Jersey in Pensilvaniji vlada že 27 dni velika suša. Materialna škoda se čeni na čez 10 milijonov dolarjev. Na več krajih gorijo gozdovi. Na vzhodu Zedinjenih držav je začelo prvit v tem mesecu deževati. V pokrajini Alabami je ploha pogasila gozdni požar. Kolikor je deževje prineslo za žetev koristi, toliko so nevihte napravile nove škode. Posebno veliko škodo so povzročili nalivi v Pensilvaniji.

Nezgoda ameriškega dirkača

Salt Lake City, 28. julija. e. Na tukajšnjem dirkališču se je hudo ponesrečil znani ameriški dirkač Jenkins, ki je hotel po-

staviti nov svetovni rekord v nepretrgnati vožnji 24 ur. Jenkins je dirkal na cesti Salin-Bonville. Ob 15. je startal z avtomobilom 750 Hp, katerega srednja hitrost je znašala 253,5 km na uro in je upal, da bo potokel lastni rekord. Po treh urah vožnje se je pa avtomobil nenadno vnel. Jenkins je dobil hude opekline. Kljub temu je pa dirkač že na prvih prevoženih 500 miljah dosegel nov rekord z 288,78 na uro, dočim je prejšnji rekord znašal 278 km.

Borzna poročila.

Carib, 28. julija. Beograd 10, Pariz 11,74, London 20,75, New York 44,125, Bruselj 75,30, Milan 23,30, Amsterdam 228, Berlin 177,57, Praga 15,125, Varšava 83,50, Sofija 540, Bukarešta 3,25.

Inserirajte v „Sl. Naroda“!

